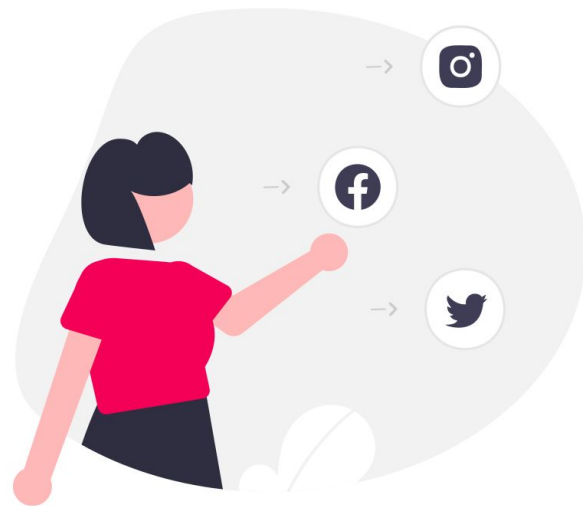

Cenzúra na sociálnych sieťach

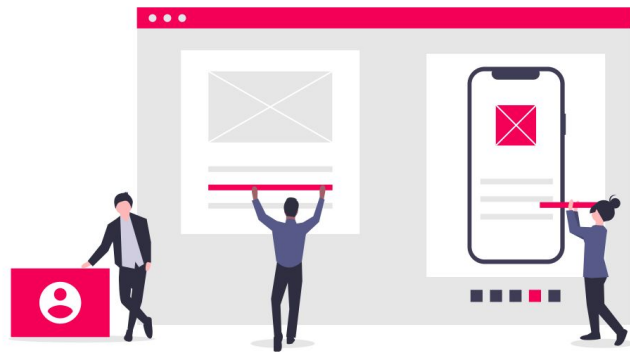
Informatika a spoločnosť

Vypracovali: Matej Fedor, Ivan Agarský a Jozef Budáč
FMFI UK 2021

Práca

- Právne hľadisko (Matej Fedor)
- Sociálne siete (Ivan Agarský)
- Cenzúra v praxi (Jozef Budáč)
- Dotazník (Všetci)

Právne hľadisko cenzúry

- Ústava Slovenskej republiky
- Európske právne normy
- Názory právnych teoretikov
- Nejasnosti interpretácie

Ústava Slovenskej republiky

Článok 26:

(3) Cenzúra sa zakazuje.

(4) Slobodu prejavu a právo vyhľadávať a šíriť informácie možno obmedziť zákonom, ak ide o opatrenia v demokratickej spoločnosti nevyhnutné na ochranu práv a slobôd iných, bezpečnosť štátu, verejného poriadku, ochranu verejného zdravia a mravnosti.

Listina základných práv a slobôd

Článok 17:

(3) Cenzúra je neprípustná.

- Cenzúra je zakázaná, no **nie je** definovaná.

Historická definícia I

§ 17 zákona č. 81/1966 Zb. o periodickej tlači a o ostatných hromadných informačných prostriedkoch:

(2) Cenzúrou sa rozumejú akékoľvek zásahy štátnych orgánov proti slobode slova a obrazu a ich šírenia hromadnými informačnými prostriedkami. Tým nie je dotknutá právomoc prokurátora a súdu.

- V jedinej legálnej definícii je cenzúra stotožnená s činnosťou orgánov štátu.

Historická definícia II

Historická definícia nepostačuje a vytvára právne konflikty.

Článok 152 Ústavy Slovenskej republiky:

(2) Výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s touto ústavou.

Európsky dohovor o ľudských právach

Článok 10:

(1) Každý má právo na slobodu prejavu. Toto právo zahŕňa slobodu zastávať názory a prijímať a rozširovať informácie alebo myšlienky bez zasahovania štátnych orgánov a bez ohľadu na hranice. Tento článok nebráni štátom, aby vyžadovali udeľovanie povolení rozhlasovým, televíznym alebo filmovým spoločnostiam.

(2) Výkon týchto slobôd, pretože zahŕňa povinnosti aj zodpovednosť, môže podliehať takým formalitám, podmienkam, obmedzeniam alebo sankciám, ktoré stanovuje zákon, a ktoré sú nevyhnutné v demokratickej spoločnosti v záujme národnej bezpečnosti, územnej celistvosti alebo verejnej bezpečnosti, na predchádzanie nepokojom alebo zločinnosti, ochranu zdravia alebo morálky, ochranu povesti alebo práv iných, zabránenia úniku dôverných informácií alebo zachovania autority a nestrannosti súdnej moci.

Iné právne názory

Švédsky Základný zákon o slobode prejavu, článok 3:

Nijaká vec určená na uvedenie v rozhlasovom programe alebo vo zvukovom zázname nepodlieha predbežnej cenzúre zo strany ústredného správneho orgánu alebo inej verejnej inštitúcie.

Pakt o občianskych a politických právach, článok 19:

(2) Každý má právo na slobodu prejavu; toto právo zahŕňa slobodu vyhľadávať, prijímať a rozširovať informácie a myšlienky každého druhu, bez ohľadu na hranice, či už ústne, písomne alebo tlačou, prostredníctvom umenia alebo akýmkoľvek inými prostriedkami podľa vlastnej voľby.

Dôsledky

- Môže byť cenzúra na sociálnych sieťach považovaná za popretie slobody prejavu?
- Môže si prevádzkovateľ sociálnej siete definovať vlastné spoločenské pravidlá?
- Aké práva má v súvislosti s cenzúrou samotný užívateľ a kde je nakreslená právna hranica?

Sociálne siete

- Autenticita
- Bezpečnosť
- Súkromie
- Dôstojnosť

Pravidlá pre príspevky I

- Verejne dostupné
- Pomerne jasne vysvetlené

Nesmú obsahovať:

- Násilie a trestné správanie
- Nebezpečné správanie
- Prejavy nenávisti

Pravidlá pre príspevky II

Musia:

- Byť autentické
- Rešpektovať autorské práva

Facebook určité príspevky označuje ako *Koordinované neautentické správanie*. Sú to príspevky z účtov ktoré vznikli pre konkrétnu príležitosť ako napr. voľby a iné príležitosti, v ktorých sa niekto snaží ovplyvňovať verejnú mienku.

Transparentnosť

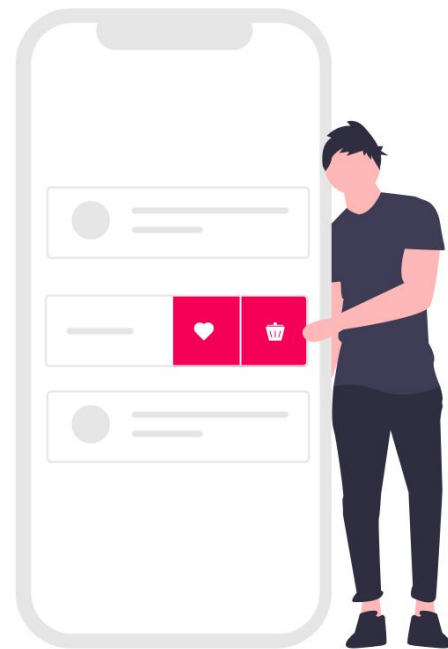
Oddelenie pre kyberbezpečnosť vo Facebooku robí mesačné reporty, v ktorých zhrnie, aké neautentické správanie odhalili a čo s ním spravili.

Väčšinou sa ukazuje, že štáty, v ktorých budú voľby alebo iné dôležité udalosti obsahujú takéto koordinované neautentické správanie. V reporte pre apríl 2021 Facebook odstránil 1 565 účtov, 724 stránok a 63 skupín. Tie najproblematickejšie sú aj stručne spomenuté v reporte.

Často sa ukazuje, že stránky ktoré pripomínajú účet (meno, fotka, ...) tvoria veľkú časť problematického správania, lebo ich je ľahšie vytvoriť ako účet.

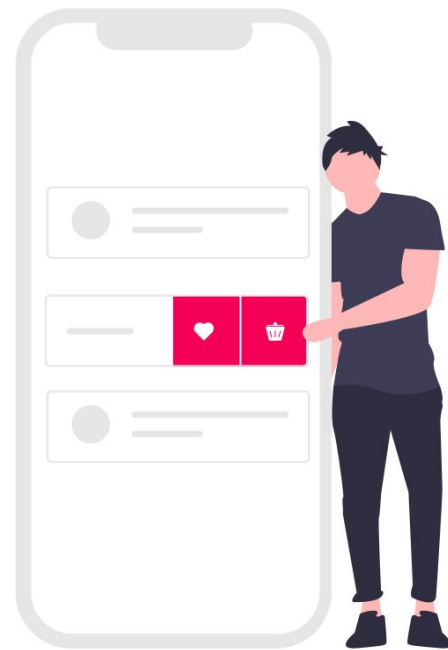
Cenzúra v praxi

- Courtney Love (Urážka na cti, viedlo až k súdu)
- PewDiePie (ISIM, 2016)
- Vietnam (protesty, 2016)
- Egypt (Protesty, 2011)
- New York Post (článok, syn Joa Bidena)

Cenzúra v praxi

- Nepokoje v krajinách
- Nenávistné a útočné príspevky, osočovanie
- Pornografia a nahota
- Týranie zvierat
- Vymazanie príspevku, obmedzené zdieľanie, zablokovanie účtu, zneprístupnenie sociálnej siete

Dotazník

- Stupnica (1-5)
- Facebook, Twitter
- Slovenský vládny predstaviteľia
- Prezidenti USA (Obama, Trump)
- Elon Musk

"Koncept globálneho otepľovania bol vytvorený Číňanmi za účelom zbaviť americký priemysel konkurencieschopnosti." - príspevok Donalda Trumpa

Donald J. Trump ✓
@realDonaldTrump

The concept of global warming was created by and for the Chinese in order to make U.S. manufacturing non-competitive.

8:15 PM · Nov 6, 2012 · [Twitter Web Client](#)

96.9K Retweets **67.5K** Likes

1 2 3 4 5

(Vôbec sa nezhodujem, že treba
cenzurovať)

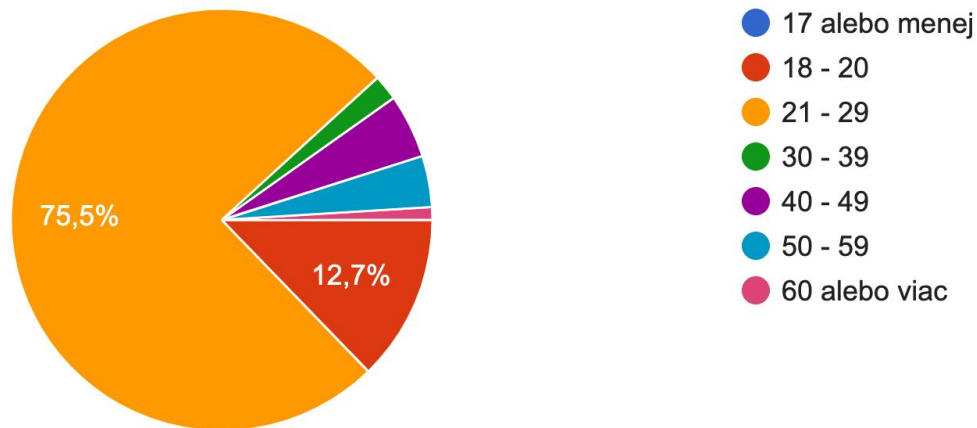

(Úplne sa zhodujem, že treba
cenzurovať)

Analýza respondentov (podľa veku)

Aká je tvoja veková kategória?

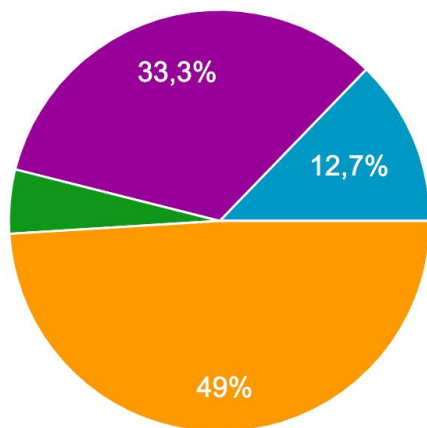
102 odpovedí

Analýza respondentov (podľa vzdelania)

Aké je tvoje najvyššie dosiahnuté vzdelanie?

102 odpovedí

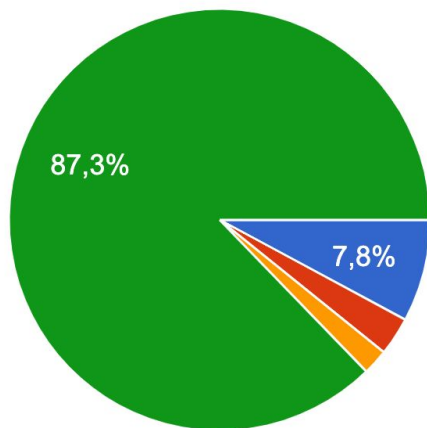

- Bez vzdelania alebo neúplné základné vzdelanie
- Základné
- Stredné (s vyučením/bez vyučenia, s maturitou/bez maturity, odborné i neo...)
- Vyššie odborné
- Vysokoškolské - bakalársky titul
- Vysokoškolské - magisterský titul
- Vysokoškolské - doktorský titul alebo vyšší

Analýza respondentov (podľa cenzúry)

Boli ste niekedy cenzurovaný na sociálnych sieťach?

102 odpovedí

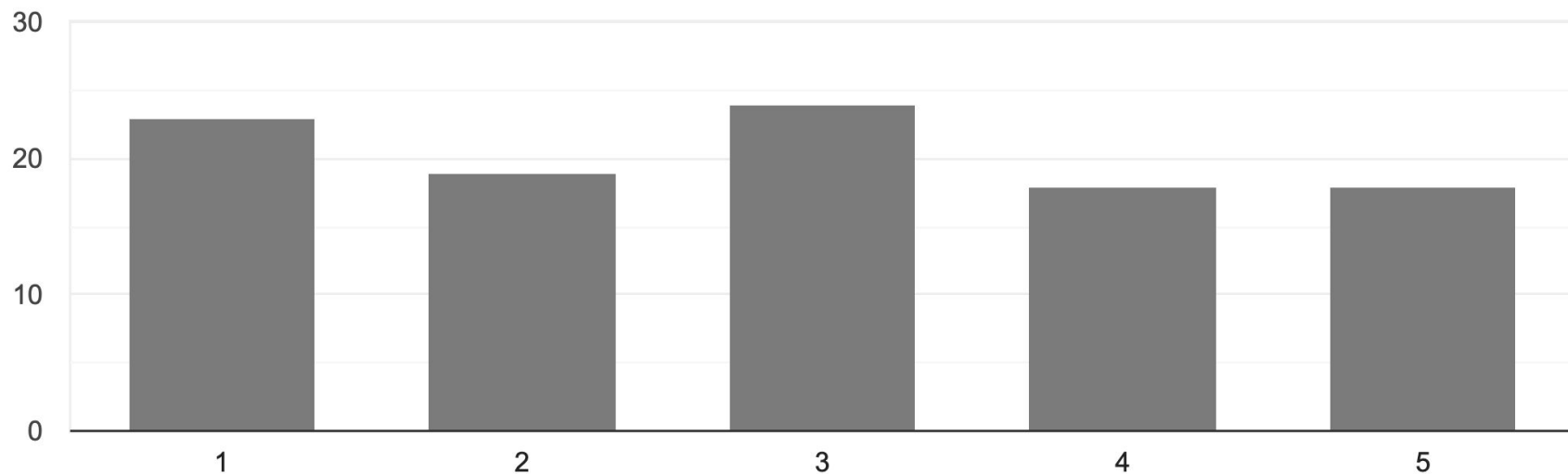

- Áno, môj príspevok bol vymazaný
- Áno, môj príspevok mal obmedzenú možnosť zdieľania
- Nie, ale môj príspevok bol nejakým spôsobom označený (fake news, COVID-19 a pod.)
- Nie

Všeobecné výsledky

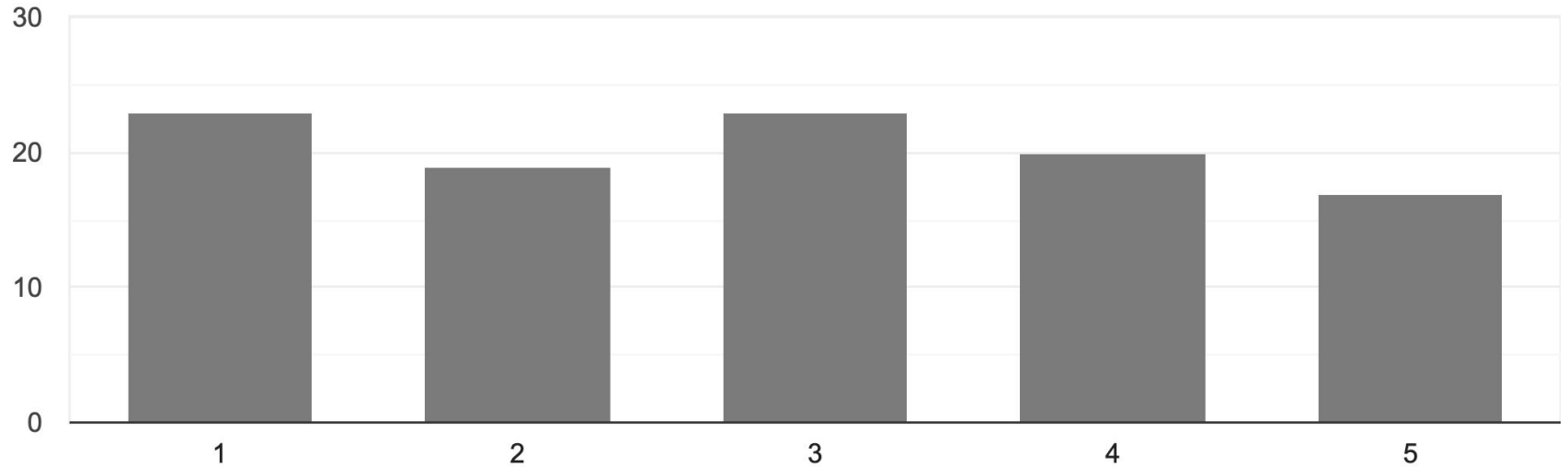
"Toto je iny pacient... ach boze preco musia byt ludia takto jebnuti...?" - komentár v diskusii pod príspevkom Igora Matoviča

102 odpovedí

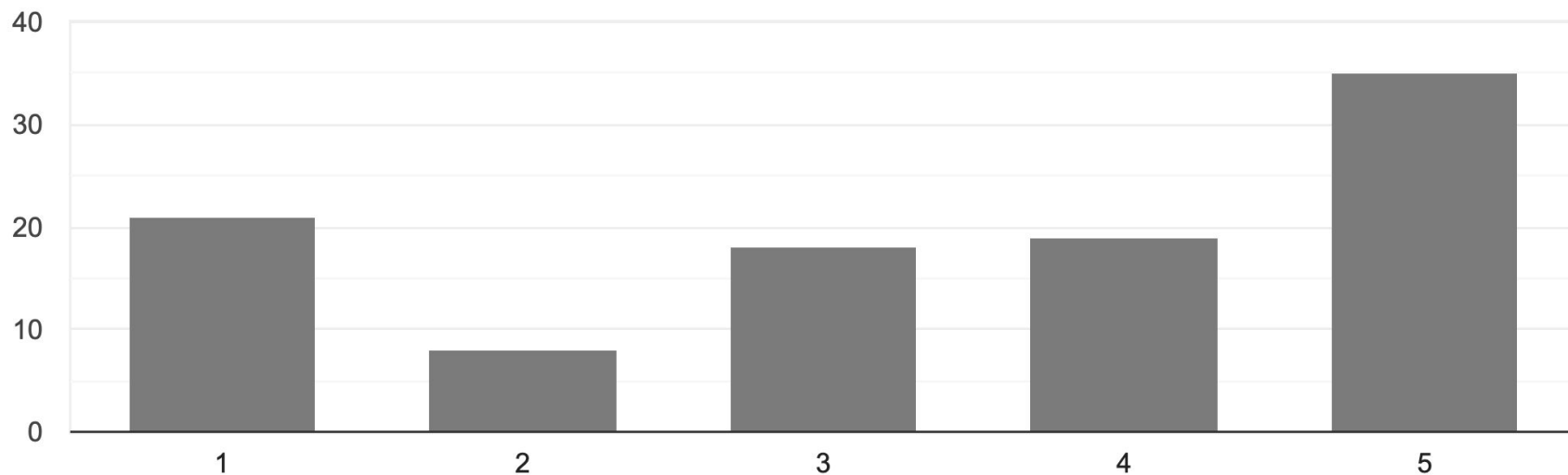
"Kde si bola a čo si urobila pre nich doteraz? Počúvaš zmrdivo vo vláde a nemáš svoj názor, počúvaš zdochliakov usa ambasády!!!!!!!" - komentár pod príspevkom Zuzany Čaputovej

102 odpovedí

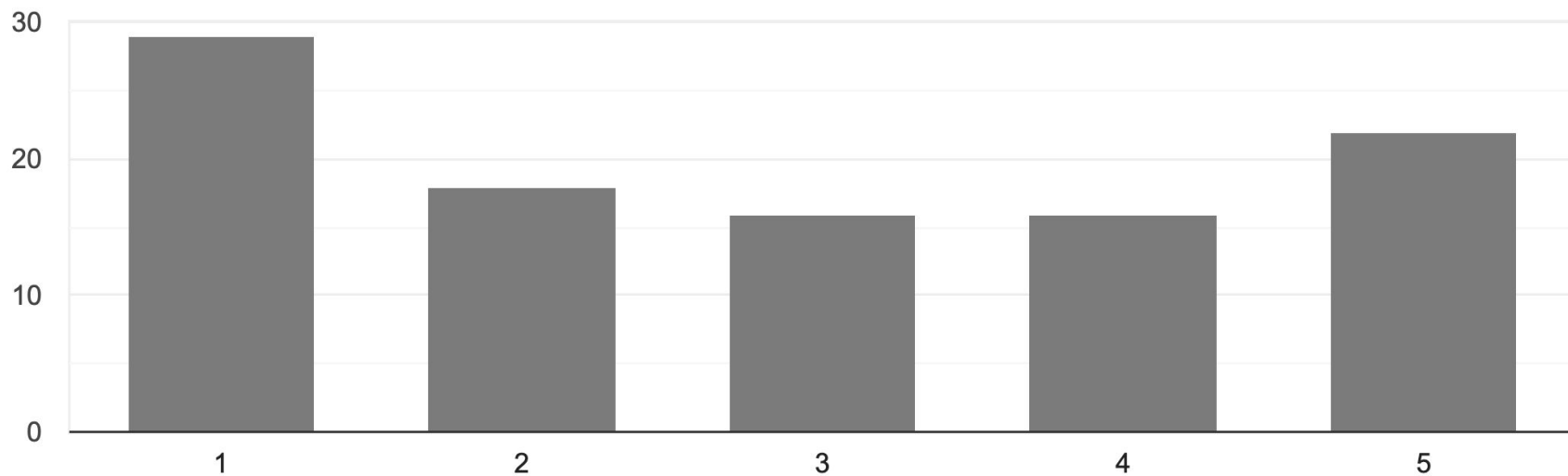

"Koncept globálneho otepľovania bol vytvorený Číňanmi za účelom zbaviť americký priemysel konkurencieschopnosti." - príspevok Donalda Trumpa

101 odpovedí

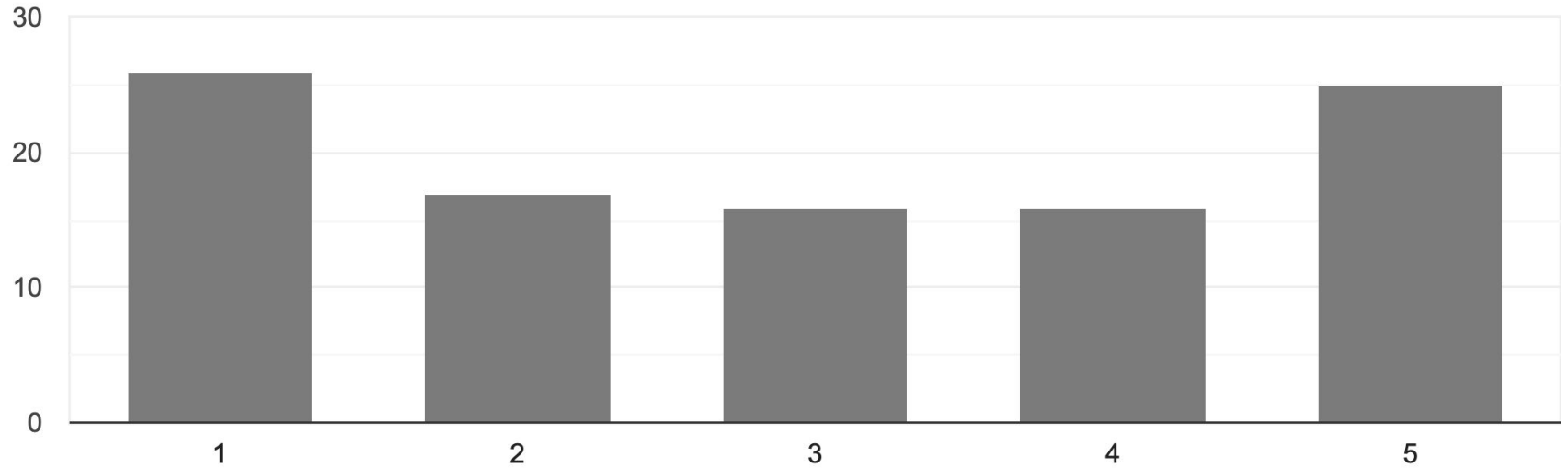

".@SadiqKhan, ktorý je podľa všetkých zdrojov hrozný primátor Londýna, bol odporný voči hostujúcemu prezidentovi Spojených štátov, zďale...ndýne, nie na mňa..." - príspevok Donalda Trumpa
101 odpovedí

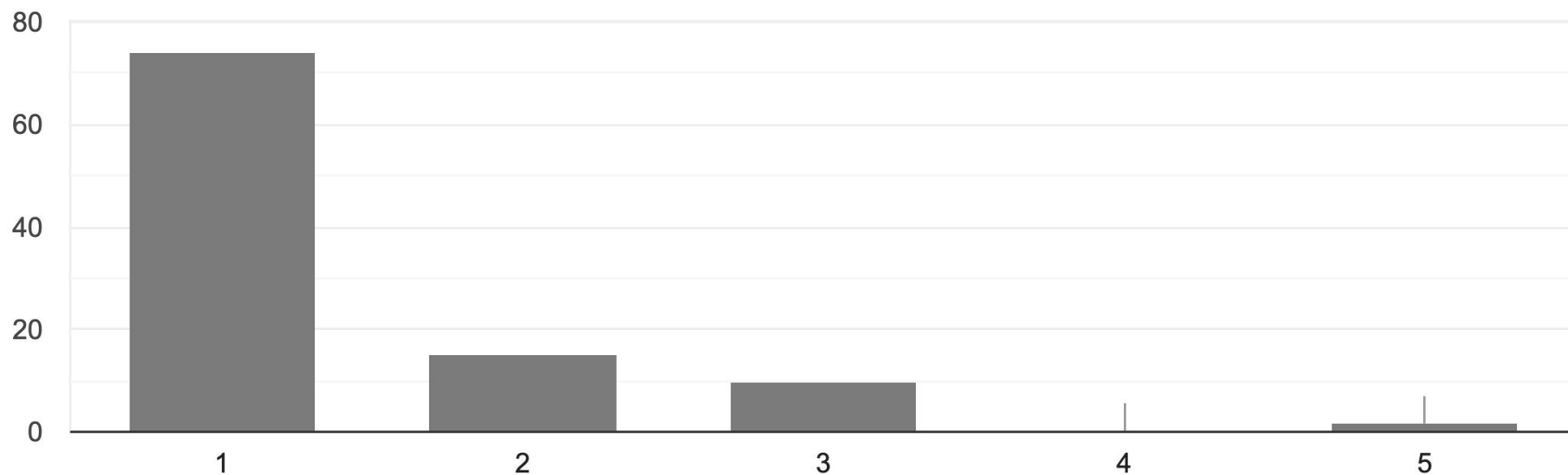
"Skvelé. Zďaleka najviac skorumpované voľby v histórii. My sme vyhrali!!!" - príspevok Donalda Trumpa mesiac po voľbách v USA v roku 2020

100 odpovedí

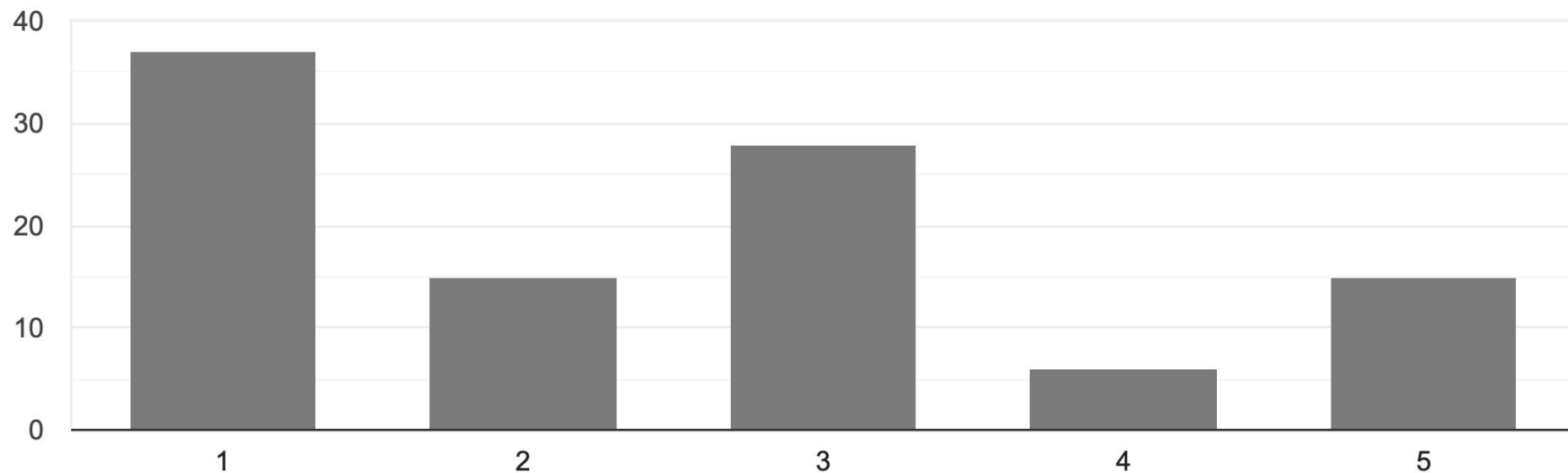
"97 percent vedcov sa zhoduje: klimatická zmena je skutočná, zapríčinená človekom a nebezpečná. Čítaj viac: [OFA.BO/gJsdFp](#)" - príspevok Baracka Obamu

101 odpovedí

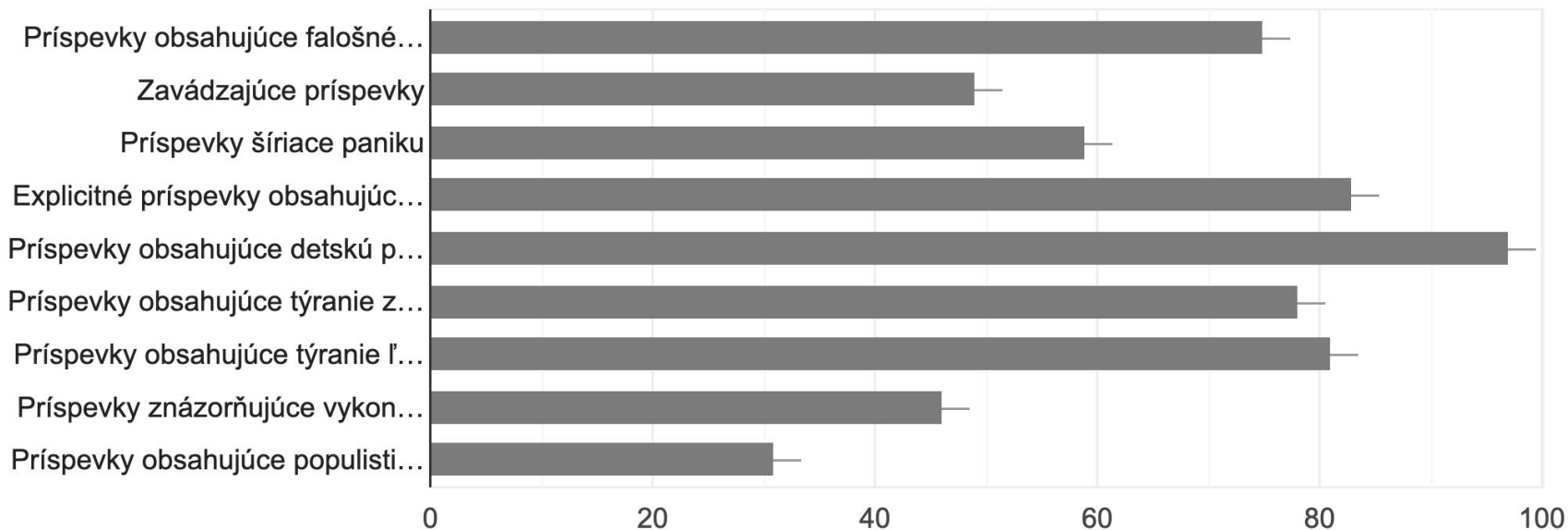
"Panika okolo koronavírusu je hlúpa" - príspevok Elon Muska na začiatku pandémie COVID-19

101 odpovedí

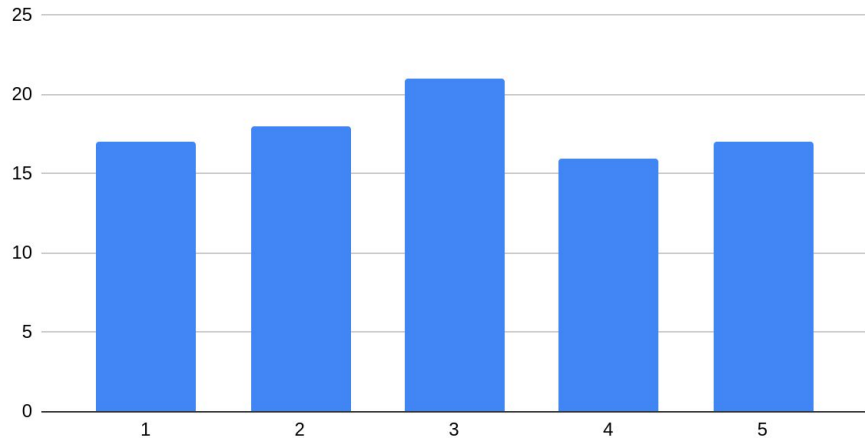
V akých situáciách by ste podporovali cenzúru na sociálnych sieťach?

100 odpovedí

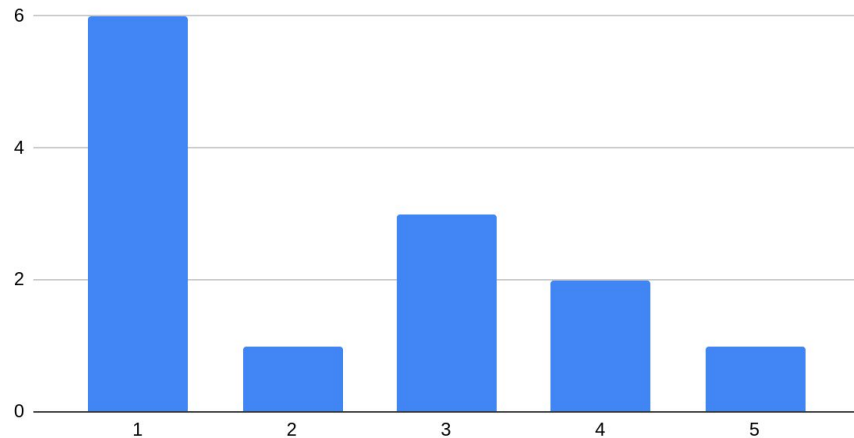

Prierez podľa cenzúrovania

"Toto je iny pacient... ach boze preco musia byt ludia takto jebnuti...?" - komentár v diskusii pod príspevkom Igora Matov...

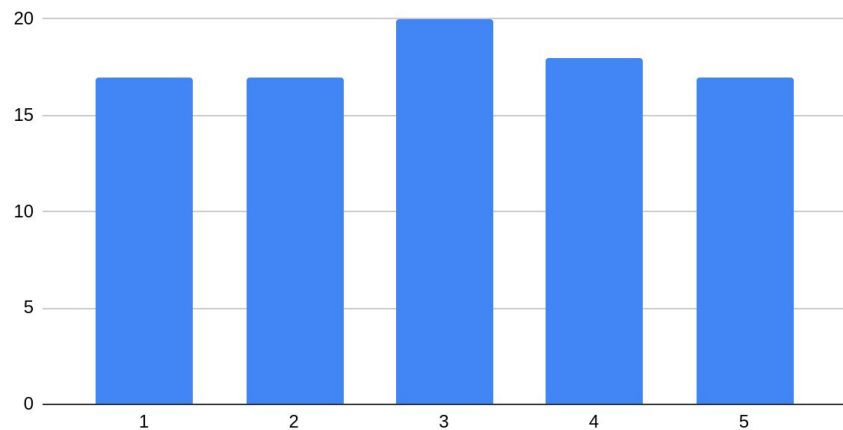

"Toto je iny pacient... ach boze preco musia byt ludia takto jebnuti...?" - komentár v diskusii pod príspevkom Igora Matov...

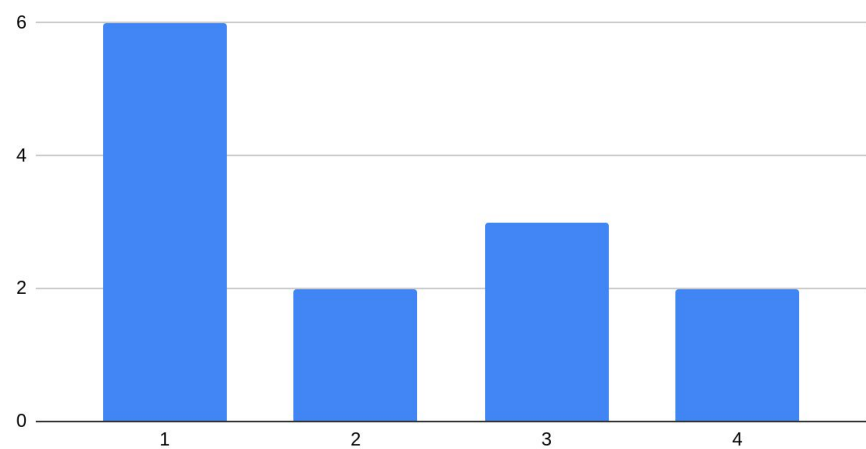

vľavo v minulosti nepodliehali cenzúre
vpravo v minulosti podliehali cenzúre

"Kde si bola a čo si urobila pre nich doteraz? Počúvaš zmrdov vo vláde a nemáš svoj názor, počúvaš zdochliakov usa amba..."

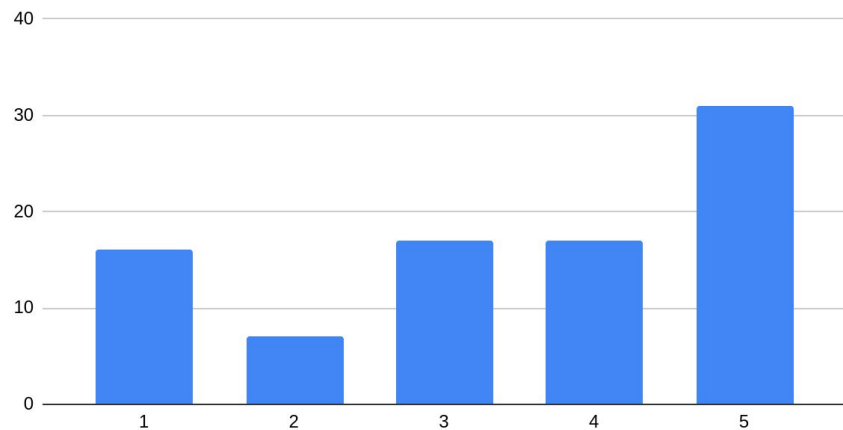

"Kde si bola a čo si urobila pre nich doteraz? Počúvaš zmrdov vo vláde a nemáš svoj názor, počúvaš zdochliakov usa amba..."

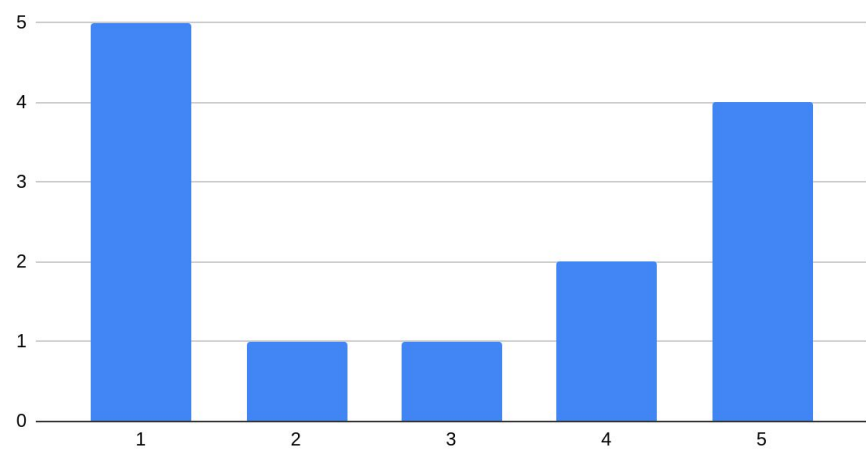

vľavo v minulosti nepodliehali cenzúre
vpravo v minulosti podliehali cenzúre

"Koncept globálneho otepľovania bol vytvorený Číňanmi za účelom zbaviť americký priemysel konkurencieschopnosti." -...

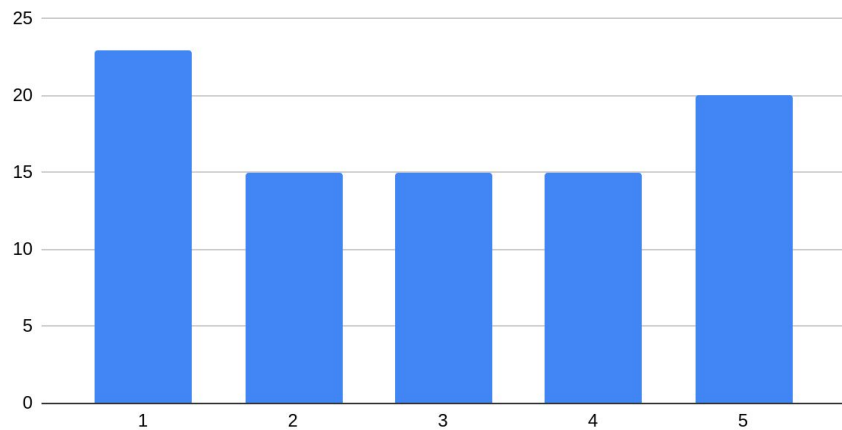

"Koncept globálneho otepľovania bol vytvorený Číňanmi za účelom zbaviť americký priemysel konkurencieschopnosti." -...

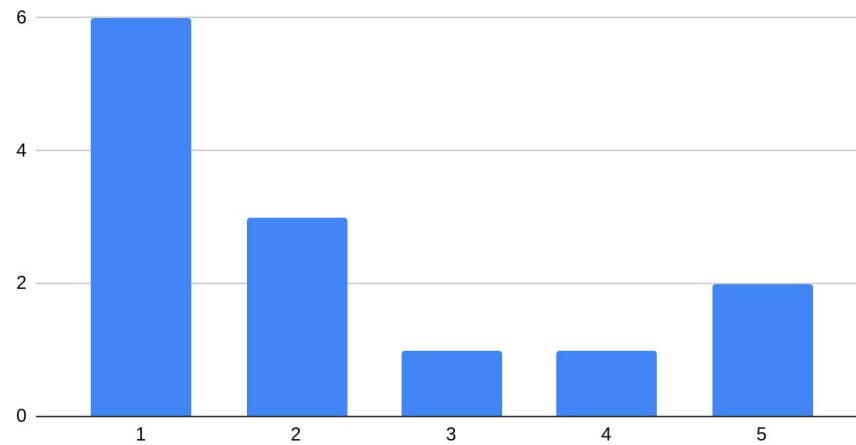

vľavo v minulosti nepodliehali cenzúre
vpravo v minulosti podliehali cenzúre

".@SadiqKhan, ktorý je podľa všetkých zdrojov hrozný primátor Londýna, bol odporný voči hostujúcemu prezidentovi Spojen...

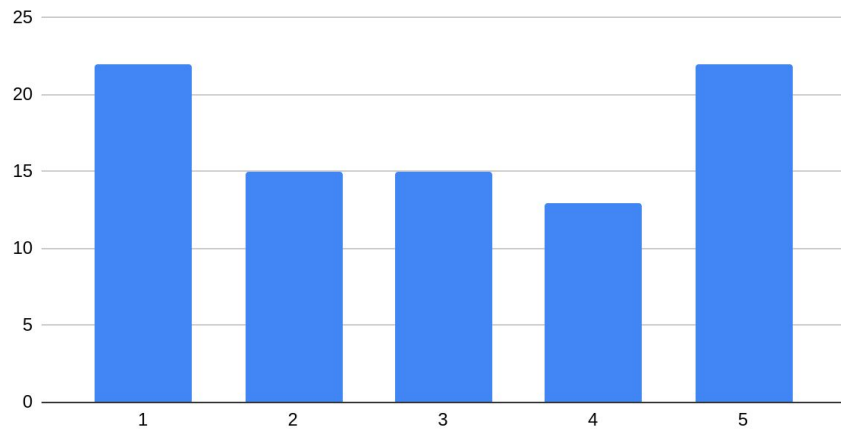

".@SadiqKhan, ktorý je podľa všetkých zdrojov hrozný primátor Londýna, bol odporný voči hostujúcemu prezidentovi Spojen...

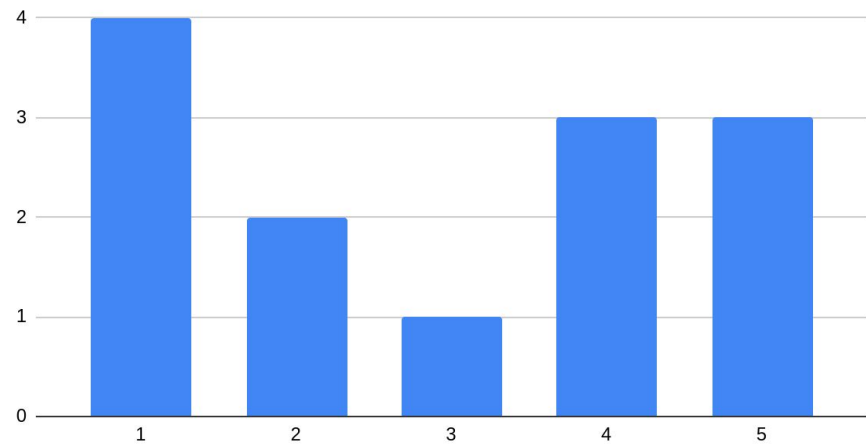

vľavo v minulosti nepodliehali cenzúre
vpravo v minulosti podliehali cenzúre

"Skvelé. Zďaleka najviac skorumpované voľby v histórii. My sme vyhrali!!!" - príspevok Donalda Trampa mesiac po voľbách...

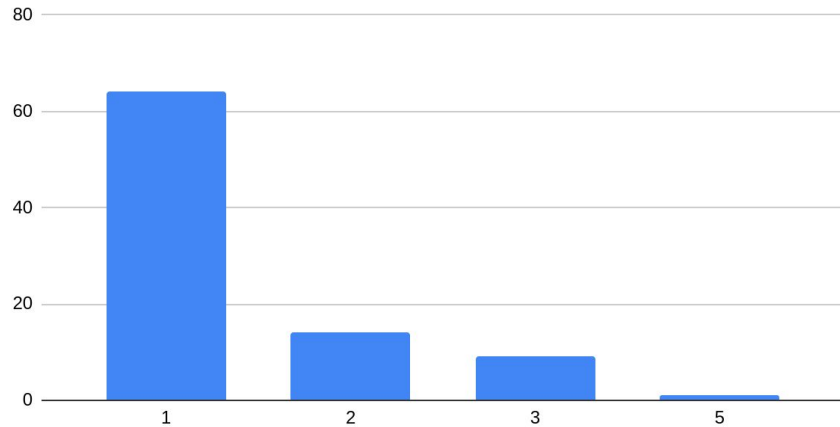

"Skvelé. Zďaleka najviac skorumpované voľby v histórii. My sme vyhrali!!!" - príspevok Donalda Trampa mesiac po voľbách...

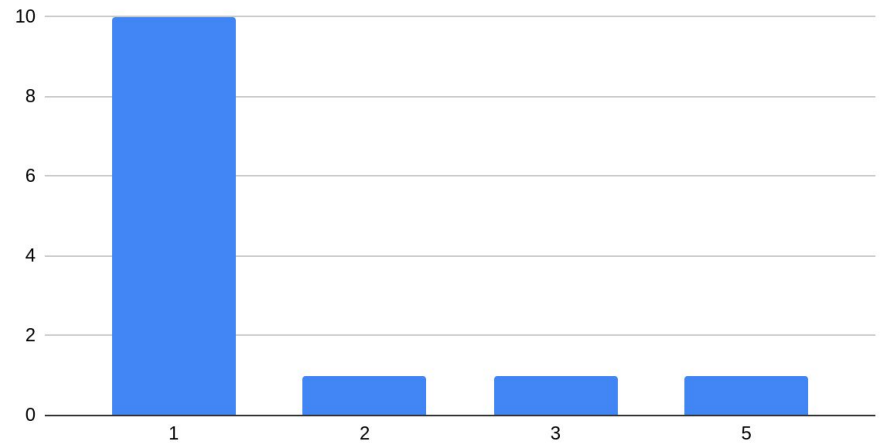

vľavo v minulosti nepodliehali cenzúre
vpravo v minulosti podliehali cenzúre

"97 percent vedcov sa zhoduje: klimatická zmena je skutočná, zapríčinená človekom a nebezpečná. Čítaj viac: [OFA.BO/gJs...](#)

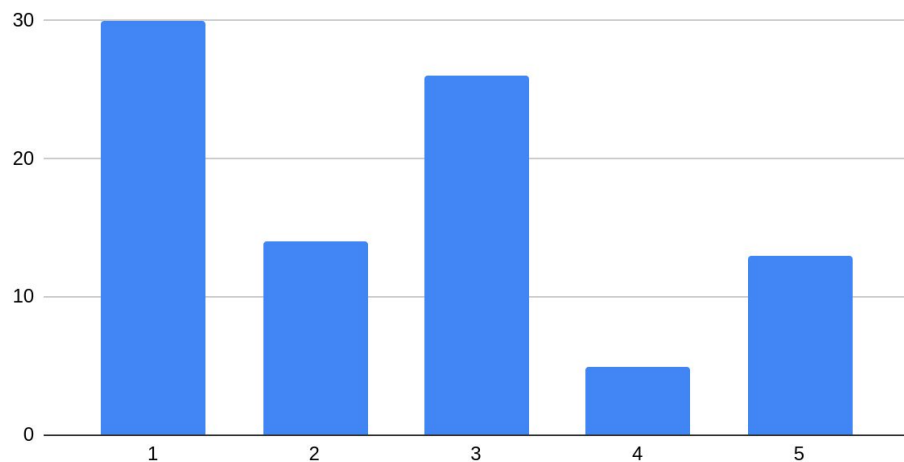

"97 percent vedcov sa zhoduje: klimatická zmena je skutočná, zapríčinená človekom a nebezpečná. Čítaj viac: [OFA.BO/gJs...](#)

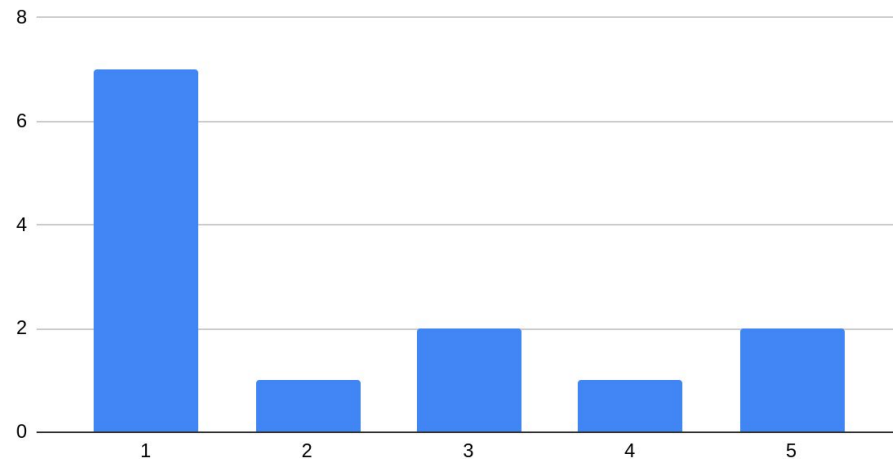

vľavo v minulosti nepodliehali cenzúre
vpravo v minulosti podliehali cenzúre

"Panika okolo koronavírusu je hlúpa" - príspevok Elon Muska na začiatku pandémie COVID-19

"Panika okolo koronavírusu je hlúpa" - príspevok Elon Muska na začiatku pandémie COVID-19

vľavo v minulosti nepodliehali cenzúre
vpravo v minulosti podliehali cenzúre

Záver

- Všeobecné výsledky
- Cenzúrovaný vs necenzúrovaný
- Do 30 rokov vs. nad 30 rokov
- Vysokoškolské vzdelanie vs. stredoškolské vzdelanie

Ďakujeme za pozornosť

